

Til: AVDELINGSSTYRET

Fra: DEKAN

Saksframlegg ved: Wenche Salomonsen King

Dato: 290506

A 21/06 *Studieplan i Språkdidaktikk (SPD130)*

Vedlegg: Forslag til studieplan i Språkdidaktikk (SPD130)
Avdelingsstyre sak A08/06

1. Innledning

Høgskolestyret ved Høgskolen i Sør-Trøndelag fattet i møte 22. mars 2006 blant annet følgende vedtak (sak 027/2006):

Vedtak:

1. *Høgskolestyret godkjenner etablering av faglærerutdanning for tospråklige som bachelorgrad.*
2. *Graden gis tittelen:*
Bokmål: Bachelor - faglærerutdanning for tospråklige lærere
Nynorsk: Bachelor – faglærerutdanning for tospråklege lærarar
Engelsk: Bachelor – bilingual specialist teacher
3. *Høgskolestyret godkjenner den foreslåtte studieplanen*

Se forøvrig vedlagte sak i Avdelingsstyret, sak 08/06.

2. Forslag til vedtak

Dekan viser til overstående gjennomgang og fremmer følgende forslag til vedtak:

Avdelingsstyret vedtar Studieplan i Språkdidaktikk (SPD130), 30 studiepoeng, med de endringer det ble enighet om på møtet.

HiST Avdeling for lærer- og tolkeutdanning

Emne:	SPRÅKDIDAKTIKK
Kode:	SPD130
Studiepoeng:	30
Vedtatt:	Vedtatt av Avdelingsstyret i møte 8. juni 2006 (sak A21/06)

Studieplanens inndeling:

- 1. Innledning**
- 2. Mål**
- 3. Innhold**
- 4. Organisering og arbeidsformer**
- 5. Vurdering**
- 6. Pensum, kunnskapskilder og hjelpemidler til eksamen**

1. Innledning

Dette er en studieplan for det obligatoriske faget Språkdidaktikk i Bachelor - faglærerutdanning for tospråklige lærere. Studieplanen må sees i sammenheng med planene for Pedagogikk 1 for tospråklige lærere (30 studiepoeng) og Morsmål (30 studiepoeng), som også er obligatoriske i studiet. I Pedagogikk 1 for tospråklige lærere skal studentene blant annet få kunnskaper om tospråklighet og tospråklig utvikling, norsk språk i kontrastiv belysning og ord- og begrepslæring. Morsmålsfaget skal gi dem den språk- og tekstfaglige basisen for arbeid som morsmålslærere i det aktuelle språket. Språkdidaktikken skal sikre det nødvendige didaktiske fundamentet.

Slik morsmålsfaget for elever fra språklige minoriteter beskrives i læreplaner og andre styringsdokumenter, ligger hovedvekt i morsmål i grunnleggende lese- og skriveopplæring. For å drive slik opplæring på en kvalifisert måte trenger lærerne et bredt og solid kunnskapsgrunnlag. I tillegg til teorier om lesing og skriving og metoder for tilrettelegging for det å lære å lese og skrive, inngår også temaer som språkstimulering og utvikling av metaspråklige bevissthet i en tospråklighetssituasjon.

Studiet skal gi kompetanse for undervisning i en rekke forskjellige språk. Utgangspunktet vil være prinsipper og tilnæringsmåter som vil være aktuelle uansett hvilket språk opplæringa i lesing og skriving vil foregå på, illustrert med metoder som er i bruk eller har vært i bruk i norsk lese- og skriveopplæring. Det vil bli anlagt et gjennomgående sammenliknende perspektiv i studiet, og det forutsettes at studentenes kunnskaper om og erfaring med lese- og skriveundervisning i de forskjellige språkene som er representert i studentgruppa, blir trukket inn i arbeidet med faget. Studentene vil også få mulighet til å fordype seg i de aktuelle språkene både gjennom den selvvalgte delen av pensum og gjennom oppgavearbeid.

Normalt forutsetter studiet at studentene har avslutta fagene Pedagogikk 1 og 2 for tospråklige lærere. I spesielle tilfeller kan det dispenseres fra dette kravet.

2. Mål

Hovedmålet for språkdidaktikkstudiet er at studentene skal få et godt didaktisk grunnlag for å drive opplæring i morsmål for språklige minoriteter i Norge.

Etter avsluttet studium skal studentene:

- ha gode kunnskaper om språkutvikling, språklæring og språklig bevissthet i et flerspråklig perspektiv
- ha innsikt i tospråklig undervisning og læreplaner for norsk som andrespråk og morsmål for språklige minoriteter
- ha innsikt i lese- og skriveteorier
- ha godt kjennskap til forholdet mellom tale- og skriftspråk
- ha oversikt over ulike metodiske tilnærminger til grunnleggende lese- og skriveopplæring og videreutviklingen av ferdighetene.
- kjenne til prinsipper og metoder for språkstimulering
- ha innsikt i lese- og skrivevansker
- ha innsikt i hvordan barnelitteratur, både skjønnlitterære tekster og faglitterære tekster kan brukes i undervisninga
- ha innsikt i sammensatte tekster og kunne bruke IKT som verktøy i undervisninga på en kritisk måte
- kjenne til ulike metoder for å vurdere muntlige og skriftlige ferdigheter

3. Innhold

I studiet skal studentene arbeide med temaer og problemstillinger som er nært tilknyttet hverandre. Viktige grunnlagskunnskaper vil bl.a. være innafor følgende hovedtema:

- Språkutvikling på to språk
- Lese- og skriveteorier og metoder
- Undervisning i barnelitteratur; muntlige, skriftlige og sammensatte tekster
- Vurderingsformer

Språkutvikling på to språk

Viktige grunnlagskunnskaper for språkdidaktikken vil være økt innsikt i hva det innebærer å leve i en tospråklig livssituasjon, særlig med tanke på de utfordringene tospråklige minoriteter står overfor når det gjelder å tilegne seg solide lese- og skriveferdigheter, slik at de kan få muligheter for å nyttiggjøre seg skolen på lik linje med elever som har undervisningsspråket som førstespråk. Samtidig må lærerne få forutsetninger for å hjelpe elevene til å utnytte det potensialet for språkbevissthet og kommunikativ fleksibilitet som ligger i tospråklig situasjonen. I de nye planene for grunnopplæringa legges det vekt på at elevene skal lære å sammenlikne språk – og kulturforhold, og her har elever som selv lever med flere språk og kulturer i sin hverdag, et fortrinn som morsmålsundervisninga må dra veksler på – i samarbeid med flere fag. Studiet skal inneholde teori og metodiske tilnærminger for slik sammenliknende undervisning.

Faglige argumenter for morsmålsundervisning har vært behandla i faget Pedagogikk 1 for tospråklige lærere. Det er likevel behov for å utdype dem i språkdidaktikkfaget, spesielt argumenter som har å gjøre med forholdet mellom skrift og tale i forbindelse med grunnleggende lese – og skriveopplæring.

Sentrale undervisningstema vil være

- Språkutvikling på to språk, språkveksling og språkkontakt
- Morsmålstilegnelse, andrespråkstilegnelse og tospråklighet
- Språk og kultur i et sammenliknende perspektiv
- Arbeid med læreplanene i norsk som andrespråk og morsmål for språklige minoriteter

Lese- og skriveteorier og metoder

Innafor språkvitenskap, psykologi og pedagogikk er det arbeidet fram teorier om hva lesing og skriving dreier seg om, og hvordan lese – og skriveferdigheter utvikles fra barnets første møte med bokstaver og skriftbilder til den modne språkbrukerens brede og varierte reseptive og produktive skriftkyndighet.

Sentrale undervisningstema vil være

- Ulike lese- og skriveteorier og hvordan disse utfyller hverandre
- Ulike metoder i lese- og skriveopplæringa
- Funksjonelle lesestrategier
- Skriving i ulike situasjoner og sjangrer
- Forholdet mellom tale og skrift
- Årsaker til og symptomer på lese- og skrivevansker

Barnelitteratur og sammensatte tekster

Litteratur er en viktig del av språkfagene i alle land, også i Norge. Det er naturlig at det i dette studiet legges vekt på arbeide spesielt med barnelitteratur fra forskjellige land i et didaktisk perspektiv. Den faglitterære sjangeren møter barna tidlig på skolen gjennom pensumbøker. Arbeid med skolebøker fra forskjellige land er et viktig område i dette studiet.

Arbeid med sammensatte tekster har nå kommet inn i de fleste læreplanene som er knytta til språk. Sammensatte tekster viser til et utvida tekstbegrep hvor både skrift, lyd og bilde er satt sammen til et samla uttrykk. Digitale hjelpemidler og internett gir større tilgang til tekster på morsmålet og 2.språket.

Sentrale undervisningstema vil være

- Barnelitteratur og fagbøker på morsmål og 2.språket norsk
- Tekster som er sammensatt av skrift, lyd og bilder
- Digitale hjelpemidler og internett på morsmål og norsk

Vurderingsformer

I norsk skole har det i de senere årene vært økt oppmerksomhet om vurdering, og det har vært satset på styrking av lærernes vurderingskompetanse. Skal intensjonene i læreplaner og andre styringsdokumenter følges opp og elevene sikres et opplæringstilbud som er tilpassa forutsetningene deres, er det nødvendig at elevenes samlede muntlige og skriftlige språkferdigheter vurderes på en kyndig måte. Morsmålslærerne har her en viktig oppgave.

Sentrale undervisningstema vil være

- Vurdering og analyse av elevspråk, både muntlig og skriftlig
- Ulike vurderingsformer; tester og prosessorientert vurdering

4. Organisering og arbeidsformer

Studiet er nettbasert med fellessamlinger over ett år. Mye av læringa utvikles gjennom samhandling mellom studentene og faglærere. Det er derfor viktig med aktiv deltaking gjennom bruk av studiestøttesystem på nettet, og i undervisninga på samlingene.

Arbeidsformene vil variere mellom forelesninger, samtaler i større eller mindre grupper og ulike former for gruppearbeid. Mellom samlingene vil studentene få ulike former for oppgaver der utforskende virksomhet vil bli vektlagt i form av prosjektarbeid, og individuelt arbeid.

Obligatorisk studiedeltakelse

- Arbeid på nettet
- Studievurdering

Nærmere opplysninger om emner og tidspunkter for den obligatoriske studiedeltakelsen vil bli gitt i de årlige semesterplanene som legges på nettet ved studiestart. Det vises ellers til ”Regler for frammøte og studiegang” ved Avdeling for lærer- og tolkeutdanning.

Praksis

I studiet inngår obligatorisk praksis på to uker. Dette kan være observasjonspraksis og/eller veiledet praksis.

5. Vurderingsordning

Obligatoriske arbeidskrav

- Et prosjektarbeid knytta til ett hovedområde i studieplanen.

Prosjektoppgaven utføres vanligvis i grupper, unntaksvis individuelt.

Obligatoriske arbeidskrav vurderes med vurderingsuttrykkene godkjent/ikke godkjent. Arbeidet inngår også som en del av mappebidragene. Endelig karakter blir ikke gitt før obligatoriske arbeidskrav er godkjent.

Avsluttende vurdering

Del 1. Mappe

- Ei mappe som inneholder flere arbeider som er gjort gjennom året
Mappa må inneholde et individuelt arbeid og et gruppearbeid

Del 2. Individuell muntlig eksamen

- Den muntlige eksamensdelen tar utgangspunkt i mappebidragene og hovedtema i studiet som ikke er dekt opp gjennom disse.

Både del 1 og 2 av eksamen må være bestått med karakter for å få sluttkarakter i faget. Ved fastsetting av endelig karakter er del 2 utslagsgivende.

6. Pensum, kunnskapskilder og hjelpemidler til eksamen

Semesterplanen skal ha en foreløpig pensumliste ved studiestart. Justeringer av denne gjøres i samråd med studentene. Endelig pensumliste og hjelpemidler til eksamen fastsettes av dekan seinest to måneder før avsluttende eksamen i faget.

Til: AVDELINGSSTYRET

Fra: DEKAN

Saksframlegg ved: Wenche S. King

Dato: 21.02.06

A 08/06 *Etablering av profesjonsstudium: Bachelor – faglærerutdanning for tospråklige lærere*

Vedlegg: Forslag til studieplan Bachelor – faglærerutdanning for tospråklige lærere

1. Innledning

- Målsetting med *Profesjonsstudiet Bachelor – faglærerutdanning for tospråklige* er å gi formell kompetanse for tilsetting som faglærer i norsk grunnopplæring.
- Studiet er lagt opp med betydelig fleksibilitet, avhengig av den enkelte studentenes faglige bakgrunn.
- Studiet består av en rekke obligatoriske og valgfrie emner.
- Studentene kan søke om fritak for deler av studiet på basis av tidligere gjennomførte emner i studentenes opprinnelige hjemland eller i Norge.
- Gjennom det etablerte høgskolenettverket er det utviklet en viss faglig arbeidsdeling om fagteigene i profesjonsstudiet.
- Ingen av de involverte norske lærestedene tilbyr bachelorstudiet som et heltidsstudium over 3 år. I praksis er studiet et deltidsstudium. Det vil derfor ta vesentlig mer enn 3 år for en student uten fritak å få tildelt bachelorvitnemålet.
- Elementer av studiet (enkelte studieemner) er gitt som tilbud i flere år i høgskolenettverket. Ett av de sentrale obligatoriske emnene, Språkdidaktikk, vil først bli tilbudt ved enkelte læresteder fra høsten 2006.
- De fleste samarbeidende høgskolene formaliserer nå bachelorstudiet, slik at den enkelte institusjonen selv kan utskrive vitnemålet til studenter som etter hvert slutfører alle nødvendige studieemner. – Dette er bakgrunnen for denne saken.

Bachelor – faglærerutdanning for tospråklige lærere er i utgangspunktet utviklet i ved Høgskolen i Hedmark i samarbeid med Høgskolen i Agder, Høgskolen i Bergen, Høgskolen i Oslo, Høgskolen i Nesna, Høgskolen i Sør-Trøndelag og Dronning Mauds Minne. Disse høgskolene utgjør i dag et utdanningsnettverk som i denne sammenhengen betegnes som Høgskolen i Norge (HiNorge). Nettverket har fått prosjektmidler fra Kunnskapsdepartementet for å utvikle og igangsette studiet. Høgskolen i Hedmark er prosjektansvarlig.

Arbeidet med profesjonsstudiet er koordinert og forankret i en egen styringsgruppe, som består av faglige ledere ved utvalgte høgskoler. Dekan ved Avdeling for lærer- og tolkeutdanning ved HiST er medlem av styringsgruppa.

Bakgrunnen for studiet er et nasjonalt ønske om å høyne den faglige og pedagogiske kvaliteten på den tospråklige opplæringen og morsmålsopplæringen. Mange undersøkelser viser at norske elever, og spesielt minoritesspråklige elever, kommer til kort i forhold til skolens og samfunnets krav til kunnskap

og kompetanse for eksempel i realfag og lesing. Ved å høyne den faglige og pedagogiske kvaliteten på den tospråklige opplæringa og morsmålsopplæringa vil forbedringspotensialet være stort.

Gjennom et felles tilbud fra de sju høgskolene vil vi kunne tilby et det bli et bedre/bredere tilbud til alle tospråklige lærere/morsmålslærere og tospråklige assistenter i Norge.

2. Innhold og organisering

Studieplanen er utviklet av styringsgruppa for dette utdanningsprosjektet. Studiet retter seg mot tospråklige personer med minoritetsspråklig bakgrunn og er primært rettet mot de som i utgangpunktet ønsker å undervise i og på eget morsmål og på norsk, men ikke i norsk.

Utdanningen består av til sammen 6 studieenheter på 30 studiepoeng hver. Utdanningen er bygd opp av emner i pedagogikk, morsmål, språkdidaktikk og valgfrie grunnskolefag. Fagplanene i de enkelte emnene tar utgangspunkt i avdelingens ordinære tilbud, men vil ha særskilt innretning som gjør at studiet kan bygge opp under og nyttegjøre seg studentenes egne språk og kulturerfaringer. Praksis omfatter minimum 6 uker veiledet praksis.

Studentene blir tatt opp til den høgskolen de geografisk sogner til. Studiet gir undervisningskompetanse i morsmål og som faglærer i de undervisningsfag som inngår i graden. Dette er en yrkesrettet utdanning på til sammen 180 studiepoeng. Utdanningen kan bygges videre til en mastergrad eller til full lærer- eller førskolelærerutdanning.

Det vil være mulig å utvide kompetanse ytterligere til allmenn- eller førskolelærer ved å ta de fagene de mangler i utdanningen som påbygging etter fullført bachelorgrad.

Emner innen den 3-årig bachelorutdanningen

Fellesdelen i utdanningen omfatter fra 90 – 120 studiepoeng, fordelt på pedagogikk – 60 studiepoeng, morsmål og språkdidaktikk/ eller et morsmål inkl. språkdidaktikk. I den valgfrie delen på 60-120 studiepoeng skal studentene velge blant skolefag. Disse tilbudene vil variere fra høgskole til høgskole.

Emner som kan tilbys i tillegg til pedagogikk, morsmål og morsmålsdidaktikk er: KRL, Matematikk, Naturfag/Uteskole, Samfunnsfag, Kroppsøving, Engelsk, Praktisk-estetiske fag. Den enkelte institusjon vil ikke tilby alle emnene. De fleste fag- og studieplanen vil bygge på den enkelte avdelingens ordinære fag og studieplaner. Studiet er et deltidsstudium som skal kunne fullføres på en periode på 3-6 år. Selv om studentene er tatt opp på studiet ved Høgskolen i Sør-Trøndelag vil de måtte påregne å ta deler av studiet ved annen institusjon. Dette gjelder spesielt morsmålsemnene.

Studenter som har pedagogiske fag eller faglig utdanning som er godkjent i Norge tilsvarende noen av studieenheterne, kan få disse godkjent som del av utdanningen.

3. Studietilbud ved avdeling for lærer- og tolkeutdanning studieåret 2006/2007

Studieemner som inngår i bachelor'en, finansieres over ordinært budsjett. Avdelingsstyret har i sak A36/05 satt av 10 studieplasser til Pedagogikk for tospråklige. For studieåret 2006/2007 har avdelingen i tillegg blitt tildelt 8 studieplasser finansiert av KD. Samlet er denne utdanningskapasiteten planlagt brukt på følgende måte:

- Pedagogikk 1 for tospråklige (studieplan er vedtatt 10.05.05 A23/05)
- Naturfag 1 (samme fagplan som på ordinær allmennlærerutdanning)

- Språkdidaktikk (studieplanen er under utvikling)

4. Høringsrunde

På grunn av at studieplanen er et samarbeidsprosjekt mellom sju høgschooler ble det ikke funnet nødvendig å sende planen ut på ytterligere høring.

5. Etablering

I Høgskolestyret i sak HS034/2004 (punkt I A) ble det blant annet fattet følgende vedtak om etablering og nedlegging av fag/studier innenfor høgschoolens økonomiske ramme:

”Høgskolestyret skal gjøre vedtak om etablering og nedlegging av fag/studier innenfor høgschoolens økonomiske ramme, og fastsetter følgende prosedyrer: Avdelingen utarbeider et forslag til studieplan for alle nye fag/studier. Når det eksisterer en nasjonal rammeplan, skal det utarbeides en fagplan. Fagplaner og studieplaner godkjennes i avdelingsstyret.”

6. Forslag til vedtak

Dekan viser til overstående gjennomgang og fremmer følgende forslag til vedtak:

1. Avdelingsstyret ber Høgskolestyret fatte vedtak om etablering av profesjonsstudiet: Bachelor – faglærerutdanning for tospråklige lærere (LTBA2SPRÅK), 180 studiepoeng.
2. Avdelingsstyret vedtar utkastet til studieplan for profesjonsstudiet: Bachelor – faglærerutdanning for tospråklige lærere (LTBA2SPRÅK), 180 studiepoeng, og ber om at Høgskolestyret foretar endelig fastsetting av studieplanen.

HiST Avdeling for lærer- og tolkeutdanning	
Fag:	BACHELOR – FAGLÆRERUTDANNING FOR TOSPRÅKLIGE LÆRERE
Kode:	LTBA2SPRÅK
Studiepoeng:	180
Vedtatt:	Vedtatt av Høgskolestyret i møte 2006 (sak HS../06)

Studieplanens inndeling:

1. Innledning
2. Mål for studiet
3. Målgruppe
4. Opptakskrav
5. Studiet varighet, omfang og nivå
6. Kompetanse
7. Informasjonskompetanse
8. Studiet innhold og oppbygging
9. Organisering og arbeidsformer
10. Internationalisering
11. Avsluttende vurdering
12. Pensum, kunnskapskilder og hjelpemidler til eksamen

Del A

Innledning

Om "Høgskolen i Norge"

Ni høgskoler har gått sammen om å utvikle en modell for en 3-årig bachelor fagutdanning for tospråklige lærere. Sammen har disse ni, Høgskolen i Agder (HiA), Høgskolen i Bergen (HiB), Høgskolen Hedmark (HH), Høgskolen i Oslo (HiO), Høgskolen i Nesna (HiNe), Høgskolen i Sør-Trøndelag (HiST), Dronning Mauds Minne Høgskole (DMMH), Høgskolen i Østfold (HiØ) og Høgskolen i Vestfold (HiVe), mottatt prosjektmidler fra Utdannings- og forskningsdepartementet til å utvikle og igangsette dette studiet i samarbeid. Høgskolene utgjør et utdanningsnettverk som i denne sammenheng betegnes som Høgskolen i Norge (HiNorge). HiHm står som prosjektansvarlig og har koordineringsansvaret innen HiNorge.

Bakgrunnen og behovet for studiet

Det er et klart og stort behov for å legge til rette for og forbedre minoritetsspråklige elevers skoleprestasjoner. Mange undersøkelser viser at norske elever, og spesielt minoritetsspråklige elever, kommer til kort i forhold til skolens og samfunnets krav til kunnskaper og kompetanse for eksempel i realfag og lesing (se bl.a. Bakken 2003, Øzerk 2003). Ved å høyne den faglige og pedagogiske kvaliteten på den tospråklig opplæringa og morsmålsopplæringa vil forbedringspotensialet være enormt. Det er i denne sammenheng nødvendig å øke lærernes formelle pedagogiske kompetanse og deres kunnskap og forståelse av norsk barnehage og skole, barn, elev, læringssyn og arbeidsmåter i forhold til rammeplaner og læreplaner.

Det pågår et omfattende språk-revitaliserings-prosjekt innen det sørsamiske området i Norge, og mangelen på kvalifiserte lærere i sørsamisk vil bli et stadig økende behov i årene som kommer. Et slikt studietilbud er tenkt inkludert i dette bachelorstudiet.

Alle de samarbeidende høgskolene har eller har hatt ulike studietilbud til tospråklige lærere/morsmåslærere. Og de ser at et tettere samarbeid innenfor dette feltet er nødvendig. Det er umulig for én høgskole alene å dekke den nødvendige faglige bredde som et bachelortilbud krever. Erfaringene så langt viser og at målgruppa blir for lita og for geografisk spredt. Tanken bak etableringen av HiNorge er å gi et bedre samlet tilbud til alle tospråklige lærere/morsmåslærere og tospråklige assistenter i Norge. Ved å benytte erfaringer fra tidligere gjennomførte studier i bl.a. pedagogikk for morsmåslærere, PPU-tilbud for morsmåslærere, skolekunnskap og migrasjonspedagogikk, vil utdanningstilbudet for denne målgruppen kunne bli mer enhetlig.

Mål for studiet

Studiet tar utgangspunkt i de grunnleggende verdier som er nedfelt i Lov om grunnskolen og Lov om barnehager og i gjeldende læreplanverk og rammeplan for grunnskole og barnehage.

Gjennom studiet skal studentene utvikle:

- Faglig kompetanse: Kunnskap om barn, barndom og pedagogisk arbeid med barn og ungdom i barnehage og grunnskole, kunnskap om ulike teorier og teorier innenfor og på tvers av relevante fagområder
- Didaktisk kompetanse: Kunnskap om og evne til å planlegge, gjennomføre og vurdere inkluderende undervisning.
- Sosial kompetanse: Forståelse for betydningen av et læringsmiljø preget av samarbeid, gjensidig respekt og gleden over å mestre for alle. Studentene skal utvikle forståelse og evne til samarbeid med barnas hjem, medarbeidere i barnehage/skole og andre samarbeidspartnere. Studentene skal tilegne seg ferdigheter i ledelse og pedagogisk veiledning.
- Endrings- og utviklingskompetanse: Evne til å vurdere fagutvikling og samfunnsendringer som har betydning for undervisningen, evne til å initiere og forholde seg til endringer innen egen institusjon (skole/barnehage).
- Yrkesetisk kompetanse: Evne til å reflektere over skolens/barnehagens verdigrunnlag, over egne verdier, holdninger og væremåte og over etiske utfordringer i læreryrket.

Gjennom studiet skal studentene få styrket sin bevissthet og holdning til egen kulturbakgrunn og sin oppgave som tospråklig og flerkulturell rollemodell og kulturformidler overfor både barn fra egen minoritetsgruppe, fra andre minoritetsgrupper og fra majoritetsgruppen.

Målgruppe

Studietilbudet retter seg mot tospråklige personer med minoritetsspråklig bakgrunn og er primært rettet mot de som i utgangspunktet ønsker å undervise *i og på* eget morsmål og *på* norsk, men ikke *i* norsk.

Opptakskrav

Ordinære opptakskrav som generell studiekompetanse og realkompetanse ved opptak til høgskolestudier, gjelder også dette studiet. For opptak på bakgrunn av realkompetanse, se den enkelte høgskoles reglement.

Studiets varighet, omfang og nivå

Studiet har et omfang som tilvarer tre år som fulltidsstudium på høghskolenivå. De enkelte fagtilbudene vil bli lagt opp som deltidsstudium med en progresjon tilsvarende 30 studiepoeng fordelt over ett år. Hele studieforløpet kan med andre ord taes over tid innen en ramme på 3 til 6 år som ordinær tidsperiode.

Kompetanse

Studiet kvalifiserer for bachelorgrad og undervisningskompetanse i morsmål, og som faglærer i det morsmål og det (de) undervisningsfag som inngår i studentens studium. Grunnlag for graden er at studiet er en yrkesrettet utdanning av et omfang på 180 studiepoeng.

For de som oppfyller kravene til nødvendig norskkunnskaper, vil det være mulig å utvide kompetansen til **allmennlærer** eller **førskolelærer** ved å ta de fagene de mangler i utdanningen som påbygning ut over bachelorgrad.

Det er mulig på samme måte og med de samme kravene som til andre lærerutdanninger, å bygge videre på denne utdanningen til en **mastergrad**.

Informasjonskompetanse

Studentene skal utvikle ferdigheter i å finne fram til kunnskapskilder av høg kvalitet innen sine fagområder. Ved studiestart gis et innføringskurs i bruk av biblioteket og kilder i ulike formater – trykte og digitale. Faglærer og bibliotek samarbeider videre om opplegg som gir studentene nødvendig trening i å søke, vurdere hva som er god og pålitelig informasjon og å bruke informasjon på en effektiv måte. Målet er at studentene gjennom dette gis et godt grunnlag for egenlæring og livslang læring.

Studiets innhold og oppbygging

Studiet inneholder pedagogikk (30 studiepoeng flerkulturell pedagogikk + 30 studiepoeng generelle pedagogikk) og morsmål (30 studiepoeng språk og tekst + 30 studiepoeng i morsmålsdidaktikk). I tillegg inngår det 60 studiepoeng, alternativt 30 + 30 poeng, i ett eller flere fag/fagområder.

Aktuelle morsmål som HiNorge vil kunne tilby er:

- Urdu
- Tyrkisk
- Arabisk
- Vietnamesisk
- Kurdisk
- Somali
- Russisk
- Sørsamisk

Aktuelle fag/fagområdet som kan tilbys:

- KRL
- Matematikk
- Natur- og miljøfag
- Samfunnsfag
- Kroppsøving
- Engelsk
- Praktisk-estetiske fag

Fagplanene i de ulike pedagogikk- og fagtilbudene vil ta utgangspunkt i høgskolenes ordinære tilbud. Men de vil ha en særskilt innretning som gjør at studiet kan bygge opp under og nyttegjøre seg studentene egne språk og kulturerfaringer – dette ut fra et komparativt perspektiv.

Studietilbudene lyses ut felles. Den høgskolen innen nettverket som har utarbeidet og godkjent fagplanen for en enkelte fagenhet, står faglig ansvarlig for gjennomføringen. De fagtilbudene som får nok søkere, blir startet.

STUDIEMODELLEN - hver enhet er 30 studiepoeng

PEDAGOGIKK – flerkulturell	PEDAGOGIKK – generell
MORSMÅL	SPRÅKDIDAKTIKK (inkl. begynnende lese- og skriveopplæring)
VALGFRITT FAG	VALGFRITT FAG

60 studiepoeng (eller 30 + 30) er valgfritt innenfor studietilbudets fagkrets. Studentene velger innenfor de studieenhetene som høgskolene gir som tilbud. Tidligere studier vil kunne bli innpasset etter søknad.

Organiserings- og arbeidsformer

Utdanningen legges opp som en kombinasjon med samlinger og fjernunderundervisning med nettstøtte. Det er en forutsetning for studiedeltakelse at studentene har tilgang til PC og Internett. Studentenes egenaktivitet og selvstudier av pensumlitteratur står sentralt som arbeidsform i studiet.

Studentene blir knyttet til den høgskolen de geografisk sogner til. Her vil det gjennomføres samlinger med forelesninger og seminarer. Ulike studieenheter kan ha ulike opplegg når det gjelder hyppighet og omfang av samlinger. Studentene blir inndelt i studiegrupper satt sammen etter fag, geografi eller morsmål. Mellom samlingene vil studentene få oppgaver av ulik karakter som skal besvares. Deler av gruppearbeidet og kommunikasjonen studentene imellom og mellom faglærer – student vil skje over internett og ved hjelp av dialogprogram. Studentene kan få tilbud om veiledning på nettet, primært gruppevis men også muligheter for individuell veiledning. Dette vil bli vurdert ut fra den enkeltes studiesituasjon. Det kan også bli aktuelt å etablere et samarbeid mellom høgskolen og studentenes arbeidssted med tanke på individuell veiledning.

I tillegg til grupper innen den enkelte studieenhet, kan det bli opprettet dialoggrupper på tvers av høgskolenes grenser. Dette vil være grupper av studenter fra samme språkgruppe. Slik kan disse få et forum for utvikling av tanke og teori rundt sine opplegg, og de får muligheter til sammen å arbeide med det faglige innholdet i studiet i en kontrastiv sammenheng.

Studiet omfatter minimum 6 ukers veiledet praksis. Av denne er 3 uker knyttet til pedagogikk, fortrinnsvis til studieenheten pedagogikk - generell, mens 1-2 uker er knyttet til hver av de valgte studieenhetene á 30 studiepoeng. Det henvises for øvrig til egen praksisplan i del B.

Internasjonalisering

Studieprogrammet kan ha innbygget inntil 120 studiepoeng ved institusjoner i utlandet. Når det gjelder studietilbud i morsmål, kan det bli aktuelt å gjennomføre denne studiemodulen ved universitet/høgskole i utlandet.

Avsluttende vurdering

Den avsluttende vurderingen ved de ulike studieenheter vil skje på ulike måter. Gjeldende krav om obligatoriske arbeider og avsluttende eksamensordninger kommer fram i den konkrete fagplanen for hver studieenhet.

Skikkethetsvurdering av studentene skjer gjennom hele studiet med hjemmel i Lov om universiteter og høyskoler § 42b nr. 7 og Forskrift om skikkethetsvurdering i lærerutdanningene nr. F-60-99.

Pensum, kunnskapskilder og hjelpemidler til eksamen

Alle studier ved Avdeling for lærer- og tolkeutdanning skal ha foreløpige pensumlister ved studiestart. Justeringer av den foreløpige pensumlisten kan gjøres i samråd med studentene. Endelige pensumlister og hjelpemidler til eksamen skal fastsettes av dekan senest 2 måneder før avsluttende eksamen i faget.

Del B

Emnebeskrivelser

Denne delen av studieplanen vil inneholde planer for de valgfrie delene av bachelorutdanningen.

Studieåret 2006/2007 vil Høgskolen i Sør-Trøndelag, avdeling for lærer- og tolkeutdanning tilby følgende enheter:

- Pedagogikk 1 for tospråklige (studieplan er vedtatt 10.05.05, sak A23/05)
- Naturfag 1 (samme fagplan som på ordinær allmennlærerutdanning)
- Språkdidaktikk (studieplanen er under utvikling)